



Rienderen
Prins Claus
Conservatorium



Foto: Femke Nota

Nieuwsbrief 16

juli 2019

INHOUD:

- 3 - Van de Voorzitter
- 4 - Afscheid van Francesca
- 6 - Terugblik
- 8 - De Vrienden van het conservatorium:
Wie zijn het?
- 9 - "Het conservatorium is mijn tweede thuis"
- 12 - Agenda
- 13 - Bestuur en Colofon

Het werk van de stichting wordt ondersteund door:



GERARD
SALOMONS
.NL

Vau de voorzitter

Het is zomer. De campings en de stranden lopen weer vol, terwijl op het Conservatorium nog heel wat inspanning wordt verricht: dit is de examentijd. Er wordt gestudeerd en gerepeteerd dat het een aard heeft.

Studenten van het conservatorium hebben het moeilijker dan andere examinandi. Ze moeten hun theorie kennen en laten zien dat ze over de nodige praktische vaardigheden beschikken. In dat laatste schuilt het gevaar: het kan gebeuren dat een student op het moment suprême last van de zenuwen krijgt. Daar zit je dan met je viool en de enige klank die je produceert, is wat amechtig gekras en gepiep. Of je moet zingen en opeens is je tong dik en is je mond kurkdroog. De examinatoren begrijpen het natuurlijk wel en tikken niet meteen af; ze geven je de kans je te herpakken. Daarna moet het echter wel lukken; een musicus is per slot van rekening een uitvoerend kunstenaar, die in staat moet zijn plankenkoorts te overwinnen. Hoort bij het vak, zogezegd.

Laten we de studenten die dit jaar de laatste proeve van bekwaamheid afleggen, onder wie enkelen die een beurs hebben ontvangen van de Stichting Vrienden, maar veel rust en zekerheid toewensen. Ontspannen, dan lukt alles.

In dit nummer ook een korte samenvatting van de resultaten van de enquête die we recentelijk onder de Vrienden hebben gehouden. De antwoorden kwamen opvallend snel. Het beeld is duidelijk: de Vrienden hebben een brede muzikale smaak, met een voorkeur voor klassieke muziek. Ze willen het liefst naar concerten; een masterclass of een lezing mag ook wel. Voornamelijk grijze haren; tevredenheid overheerst. Deze maand zit het bestuur bijeen om vast te stellen wat de Vrienden de Stichting nu eigenlijk verteld hebben. Wat staat ons te doen?

Zomer dus. Dat is ook de tijd van de festivals, waar het werkelijk van wemelt. Het Oranjewoud Festival in Friesland ligt alweer achter ons. De tweede editie van Klassiek Veenhuizen in Drenthe is eind augustus. Maar eerst begint op 17 juli het Peter de Grote Festival in Groningen. Artistiek leider Paul Komen heeft een prachtig programma samengesteld. Oude muziek, de serie Young Masters in Concert, het participatory concert, de lunchconcerten door de deelnemers en alle overige activiteiten; een waar "La mer à boire" voor u om uit te kiezen. We komen elkaar vast tegen.

Pieter Sijpersma

Afscheid van Francesca

Twee jaar geleden vertelde Francesca Pusceddu in onze nieuwsbrief hoe fijn ze het vond om in Groningen aan het Prins Claus Conservatorium te studeren. Hoewel ze haar geboorteland, Sardinië, met pijn in het hart verliet, was ze hier heel snel gewend. Tijdens haar eerste jaar merkte Francesca al dat ze moest kiezen tussen viool en zang. Allebei doen zou te zwaar worden. Het werd zingen. "I love opera."

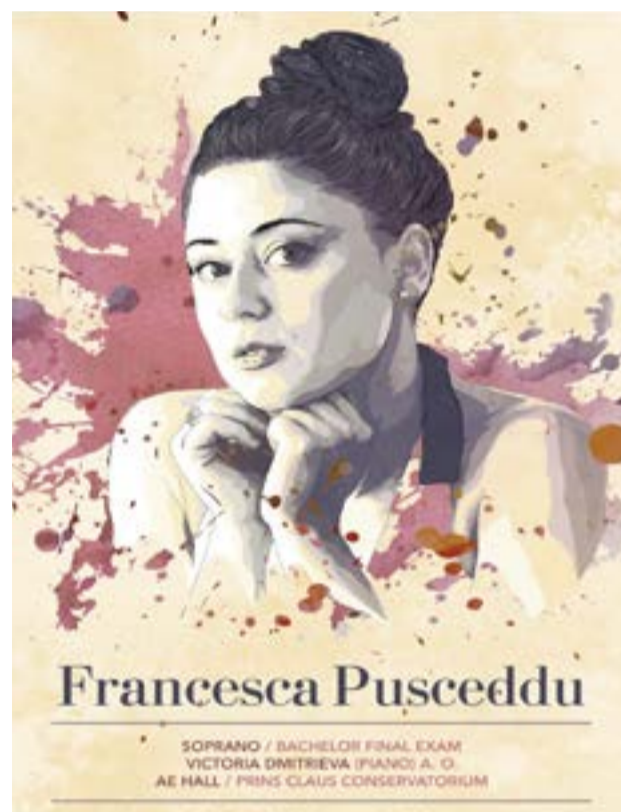
Niet alleen ervoer ze Groningen als een heerlijke studentenstad, maar ze was ook erg enthousiast over de begeleiding en de interesse die de heads of department toonden in haar vorderingen. Ze kreeg een beurs van de Stichting VvPCC voor studiejaar 2016-2017.

Woensdag 26 juni jl. slaagde Francesca voor haar bachelorexamen Sopraan. Eindcijfer 10! Sip Bakker verwoordt feilloos het gevoel binnen het Prins Claus Conservatorium:

"Met Francesca hadden we een echte diva in huis!"

Het PCC zal haar missen. Na de zomervakantie begint Francesca aan haar masterstudie in Amsterdam aan de Dutch National Opera Academy.

De website van de opleiding vermeldt: "a two-year master program for highly talented young opera singers focusing on the integration of singing and acting."



© Augusto Murgia

Meteen na haar succesvolle examen reist Francesca voor vakantie naar haar geboorteland. Via de telefoon spreek ik haar.

Hier in Nederland vinden we het warm, maar Francesca vertelt dat het op Sardinië momenteel 37 graden is!

Van harte gefeliciteerd met je prachtige resultaat.

"Dank je wel. Het ging heel goed en ik vond het geweldig om te zingen. Het hele examen duurde een uur. Er waren heel veel mensen. Dat heeft me erg goed gedaan."

Wat heb je gezongen?

“Ik heb verschillende stukken gezongen. *Tornami a Vagheggiar* van Händel, *Der Hirt auf den Felsen* van Schubert. Verder stukken van Bellini, Poulenc en de *Jewel Song* uit de *Faust* van Gounod. En natuurlijk *Parigi o Cara* uit *La Traviata* van Verdi en tot slot het *Flower Duet* uit *Lakmé* van Delibes. Het was een feest om te doen. En ik had heel fijne musici om mij te begeleiden. Victoria Dmitrieva die mij tijdens de studie zo veel heeft begeleid, speelde op de vleugel.”

Hoe kijk je terug op je opleiding?

“Ik ben nog altijd blij dat ik de keuze voor Groningen heb gemaakt. Ik heb veel geleerd en ben prima begeleid. Ook het scholarship was een extra steuntje in de rug. Op mijn eindexamenprogramma bedankte ik natuurlijk ook mijn familie en mijn vriend en verder alle mensen die me hebben geholpen en me tot steun waren. Ook het hele studentenleven, met mijn huisgenoten in de Atjehstraat zal ik nooit meer vergeten. En mede daardoor kan ik nu de volgende stap zetten aan de Dutch National Opera Academy. Daar hoop ik binnen twee jaar mijn master in opera te halen.”

Dat gaat vast lukken. En daarna, blijf je in Nederland?

“Ja, hoe mooi ik het leven op Sardinië ook vind, ik blijf in Nederland wonen. Wel ga ik hier in Italië ook opera's zingen. In november is mijn debuut als Clorinda in *La Cenerentola*. Ik hoop dat tijdens en ook na mijn studie regelmatig te kunnen doen.”

Heb je al een kamer in Amsterdam?

“Ik heb al m'n spullen in Groningen in een bestelbus geladen en ben naar mijn zus in Amsterdam gereden. Daar kan ik het deze vakantie kwijt. En na de vakantie heb ik al een kamer in Amsterdam Noord.”

Je boft! Nu eerst genieten van je welverdiende vakantie op Sardinië.

“Dat gaat zeker lukken, dank je wel. Maar ik kom zeker nog regelmatig naar Groningen de komende jaren. Dat is een leuke stad en ik heb daar veel vrienden van het PCC.”

Willew Muste

Terugblik:

4 mei: Dodenherdenking Kamp Westerbork
Julia Doornebosch en Loïs van Malenstein speelden tijdens de bloemlegging duetten van Gliere. Beiden studeren aan het PCC. Ze kennen elkaar al zo'n tien jaar. Ze speelden samen in het Haydn Voorbereidend Strijkorkest en later in het Haydn Jeugd Strijkorkest. Momenteel vormen ze met twee vriendinnen het Puella Strijkkwartet, waarmee ze veel concerten geven.



Foto: Sake Elzinga

22 mei: Walk of Fame

De Hanzehogeschool Groningen is trots op prestaties die haar medewerkers en studenten leveren. Daarom worden jaarlijks namen van prijswinnaars geplaatst op de Walk of Fame, op het Zernikeplein tussen de Van OlstToren, BrugsmaBorg en Van DoorenVeste.

Op woensdag 22 mei kreeg o.a. tubaïst Matthijs Leffers een eigen plakkaat in de weg. In 2018 behaalde hij zijn bachelor aan het PCC. Zie voor een interview met hem

[nieuwsbrief nr 15 - april 2019.](#)



28 mei: Uitreiking de Zilveren Anjer

Het echtpaar Herman en Cora Labberté heeft in het Koninklijk Paleis in Amsterdam de Zilveren Anjer van het Prins Bernhard Cultuurfonds gekregen voor hun rol als mecenas voor studenten beeldende kunst en muziek in met name Noord-Nederland.

Uit de laudatio:

“U schonk concertvleugels aan de Oosterpoort in Groningen en Museum de Buitenplaats in



Foto: Jorrit Lousberg

Eelde, zodat het concertplekken werden waar jonge musici konden optreden. U riep de Labberté-Hoedemaker Prijzen in het leven, die jaarlijks worden uitgereikt aan uitblinkers tijdens het Peter de Grote Festival. Maar bovenal konden tientallen studenten, vooral van het Prins Claus Conservatorium in Groningen, rekenen op uw onvoorwaardelijke steun. U sponsorde bijvoorbeeld de opleidingskosten of de aanschaf van instrumenten. Vier warme handen die een duw in de rug van deze musici gaven, over financiële hobbels heen, als de handen van zorgzame ouders die een eenjarige helpen om de eerste stapjes te zetten. Klaar om de wereld in te gaan, en het leven te ontdekken. Uw mecenaat viel op door de zeer grote betrokkenheid die u beiden toonde. (...) Voor enkele studenten uit Oost-Europa stelde u de deuren van uw huis gastvrij open. Talenten die op jonge leeftijd van ver naar het conservatorium in Groningen kwamen om hun muzikale roeping te vervolgen en hun geluk te beproeven. U maakte hen wegwijs in de Nederlandse samenleving, luisterde als het even tegenzat, en lachte mee bij vrolijke avonturen."

22 juni: Zomerzinnen

Jazz-zangeres Hiske Oosterwijk trad met Joshua van der Beek – gitaar en Jan-Ruerd Oosterhaven – contrabas op tijdens het literatuur- en muziekfestival Zomerzinnen in Dwingeloo. Hiske groeide op in Mantgum. Ze woont nu in Groningen. In 2018 haalde ze haar master of music aan het Prins Claus Conservatorium.



Foto: Harry Cock

De Vrienden van het conservatorium: Wie zijn het?

Dit voorjaar heeft het bestuur van de Stichting een kleine enquête gehouden onder de Vrienden van het Prins Claus Conservatorium. Het bestuur wilde weten: wie zijn het, wat verwachten ze en hoe waarderen ze het werk van de Stichting?

De respons was snel: meteen na de verzending van de vragen kwamen de antwoorden binnen. In totaal heeft één op de drie van de Vrienden de enquête ingevuld.

Dat is een bescheiden cijfer, maar voldoende om er wat aan te hebben.

Waar wonen de Vrienden?

Groningen kent de meeste Vrienden van het PCC: 25 procent van de leden woont in de stad. De andere Vrienden wonen redelijk gespreid over Groningen, Drenthe en Friesland.

Wie zijn het?

Mannen en vrouwen houden elkaar in evenwicht – qua verdeling dan. De meeste Vrienden zijn hoog opgeleid: 58 procent hbo, 40 procent wo.

De gemiddelde leeftijd is hoog. Maar liefst 38,8 procent is ouder dan 70; de groep tussen de 60 en 68 jaar beslaat 34 procent. Maar 12 procent is tussen de 44 en 55 jaar oud. Jongeren ontbreken.

Kenners en liefhebbers

De helft van de respondenten bespeelt zelf een instrument. Eén op de vijf heeft zelfs een muzikale opleiding gehad. Kenners dus. De muzikale voorkeuren zijn gespreid: 52,9 procent houdt vooral van klassieke muziek, terwijl 41,2 procent een brede smaak heeft. De belangstelling voor jazz is bescheiden: 6,9 procent.

Lof voor de Nieuwsbrief

Maar liefst 94 procent vindt dat de Stichting hen goed op de hoogte houdt. 12 procent geeft zelfs een 10 voor de nieuwsvoorziening, 54 procent een 8.

Acht op de tien Vrienden lezen de Nieuwsbrief van de Stichting altijd, 16 procent soms. 56 procent van de lezers geeft een 8, 14 procent een 9, 16 procent een 7.

De site van de Stichting heeft een kleiner bereik. Net geen 30 procent komt er geregeld, de helft een enkele keer en ruim 17 procent nooit. De waardering voor de site is ook hoog: 46 procent geeft een 8, bijna 10 procent een 9.

Op de Facebook-pagina van de Stichting komt bijna niemand.

Concerten op 1

Wat moet de Stichting vooral doen voor de Vrienden? Concerten organiseren of kaartjes voor concerten regelen. Alle Vrienden verwachten dat. Masterclasses hebben ook grote belangstelling: 58 procent. Ruim een derde van de Vrienden wil wel eens naar een lezing of gastcollege. Ook het bijwonen van examens wordt op prijs gesteld: 43 procent wil dat wel eens meemaken.

En nu?

Ook al zijn de meeste Vrienden dik tevreden, het bestuur wil toch consequenties aan de antwoorden verbinden. De hoge gemiddelde leeftijd, de rust op de Facebook-pagina, de wens van verschillende activiteiten: stuk voor stuk dingen waar het bestuur zich deze zomer over zal beraden. We houden u op de hoogte.

"Het conservatorium is mijn tweede thuis"

Op dinsdagochtend 2 juli heb ik een afspraak met de 18-jarige Femke Nota. Op de fiets komt ze van haar kamer in de stad naar het PCC. Voordat ze naar haar werk gaat – ze zit achter de kassa bij supermarkt Coop waar veel mensen van het PCC hun boodschappen doen – heeft ze tijd voor een gesprek over haar liefde voor de viool en over het Peter de Grote Festival.

Femke is letterlijk en figuurlijk kind aan huis bij het PCC.

"Het conservatorium is mijn tweede thuis."



Foto: Martijn Winter

Muzikaal nest

Haar vader is Jan Ype, hoofdvakdocent cello, docent ensemblespel en coördinerend docent Jong Talent Klas van het PCC en artistiek leider en dirigent van het HJS. Verder is hij plaatsvervangend aanvoerder van het Noord Nederlands Orkest.

Haar moeder is Corine 't Hoen, ook als vaste celliste verbonden aan het NNO en werkzaam aan het PCC als cellodocent van de Jong Talent Klas en cellomethodiek.

In de zomer zijn beiden als docent en uitvoerend musicus betrokken bij het Peter de Grote Festival. Haar zusje Lyke is vier jaar jonger en speelt, net als Femke, viool.

Toen ze klein was zag Femke iemand viool spelen en wist direct: die wil ik.

“Ik heb elke dag gezeurd: mama ik wil zo graag viool spelen, mag ik op vioolles.

Mijn ouders hebben gewacht tot ik 6 jaar was en toen ben ik begonnen. Mijn eerste docente was Josien la Coultre. Nu heb ik vioolles van Veselina Manikova, uit Bulgarije.”

Viool

Femke vindt de viool een mooi instrument, klein en subtiel.

“Ik hou van het hoge, de E-snaar. Heb je op de cello niet.”

Sinds een jaar of drie heeft ze, dankzij een gelukkig toeval, een viool in bruikleen. Op het Peter de Grote festival stond haar vader met mevrouw Kappeyne te praten. Ze bood de cello van haar overleden man aan voor het

Instrumentenfonds en ze had ook nog een viool op haar zolder gevonden. Femke zag de viool in een kist liggen en was direct verliefd. De Klotz viool was jarenlang niet

bespeeld en had allerlei scheuren. Een stevige reparatie

was nodig. Toch heeft Femke er direct een concert mee gespeeld. Ze nam de vioolkoffer zelfs mee in bed omdat ze te bang was dat er iets mee zou gebeuren en de viool nog niet verzekerd was.



Conservatorium

“Ik heb lang getwijfeld of ik naar het conservatorium zou gaan. Ik kan niet leven zonder muziek, heb het echt nodig. Maar op het PCC ben ik toch een beetje de dochter van.

En omdat ik graag in Groningen wilde blijven heb ik uiteindelijk voor mijn andere passie gekozen: juf worden. Na de PABO kan ik altijd nog naar het conservatorium gaan. Maar een solocarrière is niets voor mij. Ik vind solo spelen zo eng, dan klap ik dicht. Ik heb heel veel plezier in kamermuziek maken met mensen.

Samenspelen is het allerleukste.”

Dat doet ze bijvoorbeeld in het Haydn Jeugd Strijkorkest. Femke is aanvoerder van de tweede violen. Van 4 t/m 14 juli gaat ze met het HJSO op tournee naar Bosnië.

En daarna begint het Peter de Grote Festival.



Peter de Grote festival

Ze kent het festival al van kinds af aan. Als achtjarige deed ze mee met 'Peter de Kleine' waar o.a. Coosje Wijsbeek bij betrokken was. Later kreeg ze tijdens de Summer Academy les van verschillende docenten. Heel intensief en leerzaam. Vorig jaar vroeg festivalcoördinator Harrie de Vries of ze vrijwilliger wilde worden. Graag!

“Het is ontzettend leuk. Harrie regelt alles. Je krijgt een dagschema waar precies staat wat er moet gebeuren, wie waar hoe laat naar toe moet. Op elke locatie zijn twee vrijwilligers. Wij laden de busjes in en uit – ik heb sinds

januari mijn rijbewijs en kan nu ook rijden - controleren de kaartjes, delen program-

ma's uit, zorgen dat de standaards en de stoelen klaar staan.

We regelen het eten voor de musici, zodat het allemaal zo comfortabel mogelijk is. Waar je niet aan denkt moet je ook

doen. Alle kleine dingetjes. Vorig jaar werkte ik samen met

Bram van der Veen bij een concert van Paul Komen. In de

kerk was een lamp nodig bij de piano om de partituur te

kunnen lezen. Bleek dat wij die wel hadden aangesloten,

maar niet hadden aangedaan. Na het eerste stuk vroeg

Paul of ie wat licht kon krijgen. We voelden ons super

schuldig. Op de slotavond hebben we speciaal eten.

Het is de afsluiting van tien intensieve dagen.

Soort familie die dan afscheid neemt.”



Femke beaamt dat haar leven best druk is. Naast de PABO, de viool en 20 uur per week werken bij de COOP probeert ze ook nog twee à drie keer in de week naar de sport-school te gaan. Ze heeft een tijdje terug een schouderblessure gehad. Het is goed om met name de rugspieren sterker te maken.

Maar straks wacht een vakantie met de familie in Griekenland. De viool blijft dan thuis. Even helemaal niks en daarna weer lekker aan de bak.

Annette Timmer

Agenda

17 t/m 27 juli: Peter de Grote Festival: kamermuziekfestival door internationaal gerenommeerde musici op karakteristieke locaties in Noord-Nederland.

Zie voor informatie over het programma en de kaartverkoop

www.peterdegrotefestival.nl



27 juli: Slotconcert Summer Academy in Nieuwe Kerk, Groningen, 20.15 uur
Voor de officiële afsluiting van het Peter de Grote Festival worden de meest getalenteerde studenten en ensembles van de Summer Academy geselecteerd om te spelen. Op deze avond zal onder meer de Vrienden van het Prins Claus Conservatorium Prijs 2019 worden uitgereikt. Onze vip-vrienden zijn inmiddels uitgenodigd.

Vanaf 29 juli Orgelzomer Groningen 2019

In 2019 is het 300 jaar geleden dat de grote orgelbouwer Arp Schnitger stierf. Het is dus een Schnitgerjaar en in Groningen – dat een grote rijkdom aan Schnitgerorgels kent – wordt daar uitgebreid bij stilgestaan tijdens de ‘Orgelzomer Groningen 2019’. Dit muziekfestival biedt het publiek drie maanden lang een veelvoud aan orgelconcerten, internationale masterclasses, cross-over producties met het orgel als stralend middelpunt, een orgelconcours en excursies naar de vele historische orgels die in Groningen te vinden zijn.



De Stichting Groningen Orgelland organiseert samen met het PCC vrij toegankelijke masterclasses in het kader van de Orgelzomeracademie. Hiervoor zijn vijf orgel-docenten uit Tokio, Seoul, Praag, Zürich en Hamburg uitgenodigd die elk met vijf studenten naar Groningen komen. De masterclasses duren de gehele Schnitger Meets... periode en worden gegeven door de vijf buitenlandse organisten en door de twee Groningse organisten Erwin Wiersinga en Leo van Doeselaar op meerdere orgels in Groningen, stad en ommeland. Zowel de docenten als de studenten geven daarnaast concerten, dus voor de orgelliefhebber is er veel te kiezen.

Voor informatie over alle Orgelzomeractiviteiten en -evenementen zie

www.orgelzomer.nl.

Oktober: project koperensemble o.l.v. Tijmen Jan Bronda

November: project strijkorkest o.l.v. Ilona Sie Dhian Ho

27 maart 2020: Prins Claus Concert De Oosterpoort in Groningen



2e datum en locatie zijn nog niet bekend.

Thema *Hundred Years of Jazz*. De muzikale invulling van de avond wordt verzorgd door het Hanze Symphonic Jazz Orchestra, bestaande uit studenten van het PC. Het orkest wordt gedirigeerd door de Japanse dirigente Miho Hazama.

Bestuur

Pieter Sijpersma:	voorzitter
Paul Hogewoning:	secretaris
Annemay Bock:	2e secretaris en ledencontact
Doede de Vries:	penningmeester
Hugo Klomp:	contacten fondsen
Annette Timmer:	pr en marketing
Sipke Bakker:	adviseur
Bram van der Veen:	student-lid

Colofon

© 2019 Dit is een uitgave van de Stichting Vrienden van het Prins Claus Conservatorium.
Vormgeving: Fred van Os
Redactie: Annemay Bock
Annette Timmer

info@vriendenpcc.nl